

**A 2012.augusztus 24-26. között megrendezett
SAVARIA TÖRTÉNELMI KARNEVÁL
értékelése**

A Savaria Történelmi Karnevál idén augusztus 24-től - 26-ig immáron tizenharmadik születésnapját ünnepelte a város lakóival és a Szombathelyre érkező vendégekkel együtt.

Szombathely belvárosában, ókori és középkori környezetben zajlott a páratlan időutazás. A 2012-ben zajló fesztivál középpontjába ismét az ókori tematika került, az antik idők és későbbi korok történelmi hagyományai jelentek meg a társművészetek megjelenítésével a 20 helyszínre és kb.-250 programra tervezett fesztiválon. A hagyományörző elemek felvonultatása, a kulturális-és örökségturisztikai értékek bemutatása volt a fesztivál unikális jellegének lényege. A kísérleti régészet eszközeinek felhasználásával a fesztivál egyfajta „élő bemutatóterem”, ahol letűnt korok eszközeit, szokásait, viseletét, kultúráját testközelből élvezhette a látogató. Ez a fesztivál egyediségének és innovációjának is alapja: a karneválozó vendég nem csupán kívülálló néző, maga is részese, alakítója az eseményeknek. Az idei Karnevál a népszerű hagyományos programelemek mellett számos újdonsággal is kívánt szolgálni. A hagyomány jegyében a korábbi évek népszerű helyszínei közül idén is várta vendégeit a Történelmi Témapark (Ferenkes-kert), a Romkert, a Kalandvár, a Művészetek Utcája, a Mediterrán Udvar, a Borok Utcája és a Sörtér. Változatlanul színes és színvonalas programkínálattal szórakoztatott a Fórum Színpad és a Keleti Udvar.

A Karnevál egyik legnépszerűbb programja továbbra is a Jelmezes Felvonulás volt, mely idén ismét két alkalommal kápráztatta el a nagydeműt. Pénteken és szombaton alkalmanként 800-1000 fővel - hagyományörzőkkel, zenészekkel, mutatóanyagokkal, a város civil szereplőivel - vonult végig a színes-hangos menet a belváros utcáin.

A Savaria Történelmi Karnevál Szombathely város kiemelkedő kulturális rendezvénysorozata, Közép-Európa legnagyobb jelmezes-historikus rendezvénye, a Nyugat-Dunántúl kiemelt örökségturisztikai rendezvénye, kiváló minőségű fesztivál, igazgatója és szervezői Vasi Príma díjasok. A turisztikai és kulturális szempontból is kimagasló célokkal bíró fesztivál az önkormányzat, a civil társadalom, a helyi lakosok, a kultúra területén tevékenykedők, a gazdasági élet szereplőinek példás együttműködésében valósult meg.

A szervezők legfőbb igyekezete arra irányult, hogy a karnevál megőrizze eredeti szellemiségét és színvonalas, jól szervezett, a történelmi és kulturális hagyományokat továbbörökítő kiváló minőségű fesztiválként szolgálja közönségét. Törekedtünk továbbra is a hitelesség megtartására, az eredetiségre és egyediségre hivatkozva. Rendezvényünk jó híre és rangja akkora, hogy a magas minőséget képviselő fellépők szívesen jönnek el városunkba, kimondottan a karnevál kedvéért. Őnekik, valamint a fesztivált szervező csapat tagjainak és a rendezvény lebonyolításában részt vevő szolgáltatásoknak köszönhetően a Savaria Történelmi Karneválnak hosszú évek óta sikerül megőriznie azt a hangulatot és azokat az értékeket, amiért a közönség megszerette és szereti még mindig. A számok, melyek csupán egyfajta összegzést adhatnak a rendezvényről, sikerről tanúskodnak. A Savaria Történelmi Karnevál

népszerűségét mi sem mutatja jobban, mint a tény, hogy az idei rendezvény látogatószáma kb. 130.000 főre tehető, mely városunk népességének csaknem a másfélszerese. Tekintsük át a 2012. évi rendezvény eredményeit a jellemző számok tükrében:

- a rendezvényen résztvevő kitelepült vendéglátóhelyek száma: 69 vállalkozás
- a vásárolók és kézműves kiállítók száma: 198 vállalkozás
- a résztvevő bort, sört és pálinkát kínáló vállalkozások száma: 55 vállalkozás
- a három napra kb. 250 programot terveztünk, melyből mindösszesen kb. 3 maradt el (a vasárnapi esős időjárási körülmények miatt)
- a Művészetek Utcájában és az Isis Galériában 38 művész mutatkozott be

A kézműveseknek kb. 18 %, a vendéglátó szolgáltatást végzőknek kb. 23 %-a volt helyi vállalkozó. Ezeken túl helyi erők oldották meg a szervezési és lebonyolítási munkálatok javarészét, melyekben hozzávetőlegesen kb. 300 fő vett részt.

Sikerek részterületenként is bőven akadnak. Örömmel láttuk például, hogy mintegy 68 regisztrált önkéntes végzett hasznos és nélkülözhetetlen munkát a lebonyolításban. A leggyakoribb feladatkörök, ahol ténykedtek ők: információs pontok, idegenvezetés, diadalív, lelátó felügyelet, felvonulás, helyszín előkészítés, hostess munka, kérdőívzés, stb... A civilek aktivitását mutatja, hogy a Civil Korzón 15 szervezet mutatkozott be a nagyközönségnek.

Külön öröm számunkra, hogy a Művészetek Utcája idén tovább gazdagodott, és mind több művészt és látogatót vonz a művészek bemutatkozása és az egyre színvonalasabb programkínálat.

A korábbi évek népszerű eseményei mellett új helyszínekkel és programokkal is bővült a rendezvény. Új helyszínünk a Sörtér, szintén beváltotta a hozzá fűzött reményeket. A Karneválozók szívesen pihennek meg árnyas fák lombjai alatt, s idén a remek helyszínen felállított Sörtér lehetőséget adott a hűsítő nedük ülve elfogyasztására is. A 13 sörfözde, többségük kézműves magyar sörfözde és az itt zajló színpadi programok igazán vonzó karneváli helyszínné tették a teret. A tematikus napok során – cseh, ír, német – különleges zenei csemegék is előfordultak a porondon.

Az évek óta megrendezett karneváli véradás idén különösen sikeresnek volt mondható, hiszen már a karnevált megelőző napokban is a felajánlott ingyenes Romkert belépő tette vonzóbbá a véradást – több mint 300 db jegyet adtunk át ekkor a Vöröskeresztnek, majd a rendezvény idején még ugyanennyien próbáltak segíteni szerencsétlenül járt embertársaikon.

Örvendtesen alakult azoknak a száma, akik éltek a MÁV és a GYSEV által biztosított alkalmi 50 %-os vasúti kedvezménnyel, mely szám kb. elérte a 600-as utasszámot.

Az idei évben három saját kiadványt jelentetett meg az alapítvány. A tavasz elején megjelent beharangozó kiadvány 3 000, a Szombathelyi Est Karneváli Különszáma 100 000, a rendezvényt megelőzően kiadott programismertető kiadvány 10 000 példányban, három nyelven került az olvasók kezébe. Támogatóink és partnereink listáját a Szombathelyi Est

különszáma az adott állapotnak megfelelően, honlapunk folyamatosan bővítve közölte. Mindezek mellett a Karnevál látogatói a Fő téren szintén olvashatták segítő együttműködőink neveit, hiszen táblán jelenítettük meg a támogatás tényét.

Hirdetések, a rendezvényt népszerűsítő PR-írások, riportok az országos média jelentősebb képviselőinek műsoraiban, kiadványaiban jelentek meg, például MTV1, Hír TV, Echo TV, Magyar Nemzet, Heti Válasz, Népszabadság, National Class FM, Magyar Rádió, Port.hu. Mindezek mellett természetesen a helyi média szinte valamennyi képviselője hírt adott a rendezvény előkészületeiről, eseményeiről, eredményeiről: Szombathelyi TV, Vas Népe, Savaria Fórum (Karneváli különszámmal), Szombathelyi Maraton, Szombathelyi Est (Karneváli különszámmal), Szuperinfó, Helyi Érték, Rádió Szombathely, Nyugat Rádió, Nyugat.hu, Alon.hu, Vaskarika.hu, Westindex.hu, Szombathely.hu, Info Savaria, etc. Mindezek mellett belföldi turisztikai vásárokon, kiemelten a budapesti Utazás Kiállításon képviseltettük magunkat, információt nyújtva a rendezvény és a város értékei iránt érdeklődőknek. Óriás plakátok, city light és hagyományos plakátok hirdették az eseményt a városban, a megyében és a régióban. Törekvésünk, hogy minden elérhető csatornán és médium által népszerűsítsük a Karnevált, rendezvényünkre csábítsuk az érdeklődőket, a látogatók és a rendezvény megvalósításához jelentős mértékben hozzájáruló partnereink megalégedettségére.

Az elmúlt tizenhárom rendezvény sikere azt bizonyítja, hogy a történelmi hagyományok ápolása, élővé és megélhetővé tétele valóban különlegessé és egyedivé teszi az élményt, melyben a Karneválra látogatóknak része van. A hitelesség megőrzése mellett a siker záloga az a kreatív és fáradhatatlan szervezőgárda, akiknek munkája nyomán egy példaértékű, egyedi és jó megoldásokban bővelkedő rendezvény szórakoztatja és tanítja a nagyérdeműt. A római korban alapított város csaknem kétezer éves történelme sikerrel elevenedett meg, összetéveszthetetlen atmoszférájával, Szombathely történelmi „díszletei” között e három napon.

Kiegészítés/ Tájékoztatás a Látogatói kérdőívek alapján

A 2012-ben elvégzett hatásvizsgálati kutatás véletlenszerű kérdőíves lekérdezés alapján végzett felmérés szakértői feldolgozása megtörtént. A kérdőíveket az információs pontokon és a Civil Korzón dolgozók, a diákmunkában foglalkoztatottak és az önkéntes segítők töltötték ki a karneválra látogatókkal. A lekérdezésre szombaton és vasárnap egész napokon került sor, kb. 500 fős mintavétellel dolgozva.

Az elkészült tanulmány rövid, áttekintő összefoglalását az alábbiakban ismerhetik meg:

Marketingkommunikáció

- A megkérdezettek 43%-a szombathelyi lakos.
- A második legnagyobb csoportot a visszatérő vendégek képezik, akik 2%-kal többen voltak a válaszadók között a tavalyi évhez képest. (A rendezvény számára ők az egyik legfontosabb célcsoport, mivel fogyasztásukkal ők járulnak hozzá leginkább a helyi gazdaság fejlesztéséhez.)

- Míg tavaly a megkérdezettek 22%-a ismerőstől, baráttól értesült a rendezvényről, idén a válaszadók 30%-a a programfüzetből szerzett tudomást a Karneválról, és ezzel a harmadik helyre lépett.
- 2012-ben 20%-kal többen értesültek az interneten a Karneválról.
- A pozitív szájreklám még mindig az egyik legjobb kommunikációs csatorna.

Vonzerő

- A válaszadók 67%-a (7%-kal többen, mint tavaly) említette meg az első három helyen a programokat vonzerőként (ebből 1. helyen 47% említette).
- A második legfontosabb vonzerő összesítésben az atmoszféra, a különleges hangulat volt a megkérdezettek körében (38%).
- Míg a harmadik legfontosabb vonzerőnek a szórakozás, pihenés és kikapcsolódás lehetőségét említették a válaszadók (38%).

Látogatói csoportok

Három látogatói csoportot különítettünk el.

Elsőkarneválosok: azok a látogatók, akik a 2012-es Savaria Karneválon első alkalommal vettek részt.

Törzslátogatók: az eddigi 13 rendezvényből 8-13 alkalommal részt vettek

Visszatérők: azok a karneválturisták, akik összességében már 2-7 alkalommal jártak a Karneválon.

- A küldő piacok nagy része a visszatérő vendégekből tevődik össze.
- A 2011-es évhez képest csökkent az elsőkarneválosok, és a törzslátogatók aránya, miközben nőtt a visszatérők száma.
- Földrajzilag Budapest és a dunántúli megyék jelentik az elsődleges küldő piacot.
- A megkérdezettek 83%-a (13%-kal többen, mint 2011-ben) kifejezetten a Savaria Karneválra érkezett.
- A válaszadók átlagosan 7 alkalommal vettek részt a Karneválon.
- A megkérdezettek közel harmada (32,6%) másodmagával érkezett a Karneválra.
- A Savaria Karnevál kifejezetten közösségi rendezvény, hiszen a látogatók családtagjaikkal, barátaikkal érkeznek az eseményre.

Turisztikai szolgáltatások igénybevétele

- Azon megkérdezettek 46%-a, akik kifejezetten a Karnevál miatt érkeztek a városba, 1-14 vendégéjszakát töltöttek el Szombathelyen vagy környékén.
- A válaszadók átlagosan 2 napot tartózkodtak a városban.

Fogyasztási szokások

- A válaszadók átlagosan a vendéglátásra költötték a legtöbbet (~ 4000 Ft-ot), míg a Karneválon kívüli egyéb programokra a legkevesebbet (~ 400 Ft-ot).
- A megkérdezettek 76%-a ételre, italra, 55%-a ajándékokra költött a Karnevál ideje alatt.

Karneváli elégedettség

- Összességében elmondható, hogy a Karneválról kialakult kép továbbra is nagyon pozitív.
- A programok mennyiségével, színvonalával, és a szervezéssel voltak a leginkább megelégedve a válaszadók.
- A legkevésbé a higiéniával voltak elégedettek a megkérdezettek.
- A Karnevál megítélése minden látogatói csoportnál és alcsoportnál homogén, és pozitív töltetű.

A kutatás eredményeinek ismeretében továbbra is megerősítést nyert, hogy a Savaria Történelmi Karnevál továbbra is **márkanév**, a városmarketing egyik, - ha nem a leghatásosabb - eszköze. Az idejövő vendégek lojalitása a rendezvényhez, illetve a városhoz, Savariához töretlen. A rendezvény **ismertsége és kedveltsége** továbbra is magas. Ezt a felmérés évek óta megbízhatóan igazolja vissza. Ez azért van így, mivel a program szerkezete, tartalmi rendszere és az abban közreműködők hitelessége nem kérdőjeleződik meg.

A karnevál „nem szombathelyi” látogatóinak struktúrájában továbbra is meghatározó az **elsőkarneválosok** részaránya (mintegy 25%). Ez azt jelenti, hogy a rendezvény vonzereje magas.

A rendezvény **látogatottsága kiegyensúlyozott** hosszú évek óta. Az elmúlt évekhez hasonló létszám az idei esztendőben kicsit bővült is, különösen a pénteki napon volt ez érzékelhető. Nincs értelme „számháborút” folytatni akkor, amikor egyéltelműen látszik, hogy a karneváli napokban megtelik a város. Ezen csak a vezérprogramok (pl. felvonulás) időszakának rossz időjárása változtat kicsit bizonyos években.

Jelen felmérés a karnevált látogató vendégek véleményét volt hivatott felmérni és elemezni.